

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Ad Libros V. Decretalium Gregorii IX.

Huth, Adam

Augustæ Vindelicorum, 1732

39. De censibus, exactionibus, & procurationibus

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63433)

etiam fructuum beneficii aut bonorum istius
merariam usurpationem. Tid. l. cit. x. p. 11.
autem. demum per *crimen laesa Majestatis*, alia
similia delicta, de quibus vid. Engel, Wiest, V.
& alii.

TITULUS XXXIX.

De Censibus, Exactionibus, & Proce- rationibus.

Q. I. *Quid de Censibus dicendum?* Resp. C.
duplex sit potestas Episcopi juxta c. 1. 1.
offic. Ord. alia, quæ dicitur *Lex Jurisdictionis*,
consistit in *dando*, ut in datione Ordinum,
beneficiorum, dispensationum &c. alia, quæ
dicitur *Lex diocesana*, & consistit in *accipiendo*,
in accipiendis per Episcopum pensionibus &c.
inde de iis hîc agitur. Et I. quidem *Census*
accipitur, prout videre est apud Leur. h. t. Q. 61.
& Schmalzgr. h. t. n. 1. hodie loco est onus
vel quælibet pensio annua, quæ ex redditibus Ec-
clesiæ, Monasterii, Beneficii ex justa causa im-
ponitur Episcopo vel autoritate illius alii. c. 2. 1.
penult. h. t. c. 6. de Relig. dom. estque vel *antiquus*
qui fuit impositus tempore foundationis aut con-
secrationis Ecclesiæ, vel *novus*, qui modo post
foundationem aut consecrationem Ecclesiæ im-
ponitur. Uterque vel *temporalis*, vel *perpetuus*.
Dicitum jam est superius ad Tit. 12. huj. Libri in
genere, posse Papam censum vel pensionem
etiam

etiam perpetuam, ipsi beneficio imponere. *c. 2. de prob. in 6.* estque id intelligendum tam de novo censu quàm antiquo. Porro in specie, antiquum pariter potest constituere Episcopus tam in propriam quàm in patroni aut alterius utilitatem. *c. 23. de jure Patron. c. 16. & 21. h. t.* It. patronus cum consensu Episcopi. *c. 23. cit.* novum *perpetuum* nequit constituere Episcopus aut alius Papâ inferior. *c. 7. h. t.* excipitur casus, quo Episcopus cum consensu Capituli eximit aliquam Ecclesiam à sua jurisdictione. *c. 6. de Relig. dom.* & quando nova pensio non obvenit Episcopo; sed Ecclesiæ pauperi, aut tenui beneficio. *c. 9. de his, qua fiunt à Pral.* addunt alii, quando Episcopus imponit pensionem alumnaticam pro Seminario fundando, quod Trid. *Sess. 23. c. 18. de ref.* vult erigi in quacunq; diœcesi, cui aliunde non est provisum. 3. Ex sola præstatione annuâ censûs facta Episcopo ab aliquâ Ecclesia vel Monasterio non satis colligitur aut probatur ejus subiectio. Ratio, quia ex aliis justis causis deberi potest, ut patet ex *c. 8. de privil. c. 35. de jure Patron.* 4. In qua monetâ solvendus sit census, videri debent dicta ad *Tit. de solution.*

Q. 2. Quid juris circa exactiones? Resp. Exactionum nomine in genere veniunt contributiones & collectæ pecuniariæ, quæ aliquando à Prælati Ecclesiasticis, aliquando à Magistratu sæculari imperantur; quæ si statis temporibus pendantur, v. g. singulis annis, dicuntur ordinaria, si ex justâ superveniente causâ, extraordinariæ:

In specie Jure Canonico cognitæ sunt sepp. 10.
Portio Canonica, eaque vel *Episcopalis*, & elto per
 ta pensio, quæ debetur Episcopo ex legals 6.
 lictis piis locis in sua diœcesi; vel *Parochialis* char
 Parocho aut Ecclesiæ Parochiali debetur fest
 quæ obveniunt ratione funeris alteri Ecclesia bus
 quâ Parochianus ejus sepelitur. Neutra amp h. r.
 in usu est; de utraque tamen agit Schmalz dur
 Episcopali *Tit. 26. à n. 222.* de Parochiali No
 28. à n. 83. 2. *Quarta decimarum*, quæ a Eco
 rocho de jure communi pendi debet Episcopo Ep
 c. 16. de off. Ordin. c. 19. de Censib. c. 43. h. r. per
 que ad imitationem Legis Veteris, in qua nes
 lus Levitis solvebat decimas, Levitæ verbõ ster
 decimis decimam partem dabant Sacerdotibus rita
 2. *Esdra 10. v. 37.* nec hæc amplius in usu em
 agit tamen de illa Leur. *Libr. 1. Decretal. Q. 111*
 n. 2. & in *for. benef. part. 1. Q. 480. n. 1.*
 3. *Cathedraticum* ita dictum, quia Episcopo tel
 signum subjectionis, & honorem cathedrae su
 præest, solvitur; appellatur alio nomine *syno-*
daticum, quia in Synodo singulis annis celebrata
 ab omnibus ad eam vocatis consuevit præstari
 Engel ait *h. t. n. 5.* hodie in Capitulis ruralibus
 ipsis Decanis Cathedraticum solvi ad Episcopo
 transmittendum. Solvi debent hoc nomine
solidi de jure communi c. 16. de off. Ordin. De
 betur Cathedraticum ab omnibus Ecclesiis, Ca
 pellis, beneficiis, Parochiis sæcularibus. *h. r. 16.*
cit. non tamen à Monasteriis & Ecclesiis Regu
 laribus, etiamsi aliàs non exemptis. *can. 8. cap.*
 10.

10. q. 3. Totaliter, stante subjectione, nequit tolli per consuetudinem aut præscriptionem, arg. *L. 6. C. de præscript. 30. vel 40. annor.* 4. *Subsidium charitativum* est pensio moderata propter manifestam & justam causam ab Episcopo ex redditibus Ecclesiasticis cum charitate postulata. *c. 6. h. t.* si tamen negetur, compelli possunt ad solvendum ii, quia negant; quia est charitas præcepta. Non tantum Pontifex ab omnibus Clericis & Ecclesiis totius Ecclesiæ Catholicæ, sed etiam Episcopus, & Capitulum sede vacante possunt per totam suam diœcesim ab omnibus Clericis beneficiatis, etiam Canonicis, ultra congruam sustentationem redditus habentibus, subsidium charitativum exigere. *c. 16. de off. Ord. c. 6. h. t.* exempti tamen sunt iterum ab hoc subsidio Regulares, & Monasteria, aliàs etiam non exempta. *can. 8. caus. 10. q. 3. can. 34. caus. 16. q. 1.* nisi præsententur beneficiis & Ecclesiis læcularibus; & de his intelligitur *Clem. un. de excessib. Pral.* Liberi etiam sunt Laici à præstando subsidio charitativo, ut colligitur ex *c. 16. cit.* & habet generalis consuetudo. Interim Episcopi, qui simul Principes Imperii sunt, Tributa, steuras, & collectas illas subditis imponere possunt, quas æquitas, jus & LL. Imperii permittunt. Sed de Tributis vid. *P. Söll. in Tract. de Trib. à n. 13. à n. 75. & n. 330.*

Q. 3. *Quid nomine Procuracionum veniat? Resp.* Procuraciones hic sumuntur pro necessariis sumptibus & impensis, quibus Episcopi, vel alii ille-

O s rum

rum loco, actualiter visitantes diocesim vel
 clesias indigent pro sustentatione competere
 arg. c. 23. h. t. Trid. Sess. 24. c. 3. de reform.
 Primitus per c. 1. & 2. h. t. in 6. victualia
 debeant in naturâ, hodie per Trid. cit. licet
 iam eorum loco pecunias accipere. plura
 3. Omnes Ecclesiæ tam sæculares, quàm Regi-
 res, quæ & quando visitantur, procuratores
 præstare debent. Trid. l. cit. c. 14. & 23.
 non tamen Oratoria privata. c. fin. h. t. nec
 clesix vel per privilegium, vel per consuetudinem
 exemptæ, c. 17. h. t. vid. Pichl. h. t. n. 10.

TITULUS XL.

De Consecratione Ecclesiæ vel altaris.

Q. 1. *Quid de consecratione Ecclesiæ sentiendum?*
Resp. Præviè. Postquam actum est de pe-
 ribus Cleri, agitur ferè usque ad calcem pro-
 sentis Libri de iis, quæ ad Ecclesias ipsas per-
 nent. 2, Ecclesiæ nomine *hic* venit ædes sacra,
 qua fideles ad rem divinam audiendam & percipi-
 pienda Sacramenta congregantur, quæ profectò
 ædes meritò apud nos Catholicos consecrantur,
 id est, DEO dedicantur à legitimo Ministro, do-
 bitâ materiâ & forma interveniente cum inten-
 tione Canonicâ, dum ex L. V. constat, loca illa
 populi Hebraici, in quibus præfigurativa tantum
 sua sacrificia offerebant, Domino fuisse conse-
 crata. Differt consecratio à *benedictione*, quod
 bene-